

Súd: Okresný súd Partizánske
Spisová značka: 2P/91/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3619201665
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Vigaš
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2019:3619201665.4

Uznesenie

Okresný súd Partizánske sudcom Mgr. Michalom Vigašom, vo veci starostlivosti o maloletého Y. W., K.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Partizánskom, dieťa rodičov : otca J. Y., K.. XX.XX.XXXX, I. O. Q. V.Á. a matky P. W., K.. XX.XX.XXXX, O. V., K. XXX/XX, za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Partizánske, o výchovnom opatrení, takto

rozhodol:

I. Súd dočasne o d n í m a maloletého Y. W., K.. XX.XX.XXXX z osobnej starostlivosti rodičov a n a r i a d ť u j e nad ním výchovné opatrenie na účely zabezpečenia odbornej diagnostiky a to pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, v Centre pre deti a rodiny Orchidea, Škultétyho 956/18, Bošany, na dobu 6 mesiacov od vykonateľnosti tohto uznesenia.

II. Na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia počas výkonu výchovného opatrenia súd u k l a d á rodičom maloletého povinnosť spolupracovať so zariadením: Centrum pre deti a rodiny Orchidea, Škultétyho 956/18, Bošany a s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí.

III. Súd s účinnosťou od vykonateľnosti výroku I. uznesenia r u š í uznesenie Okresného súdu Partizánske č.k. 2P/91/2019-8 z 22.11.2019 o nariadení neodkladného opatrenia.

odôvodnenie:

(1) Súd koná na základe podnetu Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Partizánske z 22.11.2019, ktorým navrhuje uloženie výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 3 písm. a/ Zákona o rodine maloletému Y. a neodkladného opatrenia podľa § 367 CMP.

(2) Podnet bol odôvodnený tak, že maloletý Y. pochádza zo vzťahu P. W. U. J. Y., ktorý otcovstvo k maloletému dieťaťu dobrovoľne doznal. Z uvedeného vzťahu pochádzajú aj ďalšie deti, a to Q.. V., K.. XX.X.XXXX, Q.. B., K.. X.X.XXXX, Q.. F., K.. X.X.XXXX, Q.. Š.P., K.. X.X.XXXX, Q.. J., K.. XX.XX.XXXX, Q.. P., K.. XX.XX.XXXX, Q.. I., K.. X.X.XXXX, Q.. W. Š., K.. XX.XX.XXXX U. Q.. J., K.. XX.X.XXXX. Matka mal. detí je t.č. na materskej dovolenke, je poberateľkou prídavku na dieťa a rodičovského príspevku. Ošetrujúcou lekárkou mal. je MUDr. Valéria Peniašková. Matka spolu so svojimi mal. deťmi obýva 2-izbový mestský byt, riadne zariadený, udržiavaný na primeranej hygienickej úrovni. Matka mal. detí uvádza, že so svojim partnerom nežijú v spoločnej domácnosti, na výchove detí sa však podieľa.

(3) Menovaný je vedený v evidencii Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, odboru sociálnych vecí a rodiny, oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately od novembra 2017, kedy škola zaslala upovedomenie o jeho problémovom správaní sa v školskom prostredí a neospravedlnených hodinách.

(4) Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske vykonával pravidelne opatrenia SPODaSK z dôvodu problémového správania sa menovaného. Po zaslaní prvého oznámenia o zanedbávaní povinnej školskej dochádzky školou boli zo strany úradu vykonané potrebné opatrenia SPODaSK smerujúce k zlepšeniu správania sa maloletého ako aj k eliminácii neospravedlnených vyučovacích hodín menovaného. Boli vykonávané pravidelné pohovory ako aj pravidelná terénna sociálna práca

v domácom prostredí maloletého. Z dôvodu problémového správania sa maloletého v školskom prostredí sa na pôde Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Partizánskom uskutočnilo spoločné stretnutie, ktorého sa zúčastnili pracovníčky Mestského úradu, školy, preventista mestskej polície a matka maloletého. Cieľom spoločného stretnutia bolo riešenie aktuálnej situácie u maloletého a nastavenie vzájomnej spolupráce. Matka bola počas stretnutia motivovaná k dôslednejšej výchove a k zabezpečeniu riadneho užívania liekov predpísaných detskou pedopsychiatrickou MUDr. Kmeťovou. Situácia sa následne zlepšila a dieťa riadne užíva lieky.

(5) Dňa 21.01.2019 bol na Okresný súd v Partizánskom podaný návrh na uloženie výchovného opatrenia - dohľadu nad výchovou menovaného. Uznesením OS Partizánske, č.k. 2P/6/2019-28 zo dňa 13.03.2019, právoplatným a vykonateľným dňom 13.03.2019 súd nariadil nad výchovou maloletého toto výchovné opatrenie. Dňa 28.6.2019 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny obdržal správu zo Špeciálnej základnej školy, ktorú maloletý navštevuje. V správe sa píše, že správanie maloletého sa v druhom polroku značne zlepšilo, nakoľko je nastavený na medikamentóznou liečbu a lieky každé ráno pravidelne užíva. Do školy chodí čisto a primerane oblečený, učebné pomôcky si nosí podľa finančných možností rodiny. Starostlivosť zo strany matky je na dobrej úrovni. Dňa 4.10.2019 ŠZŠ Partizánske zaslala oznámenie o zanedbávaní povinnej školskej dochádzky u maloletého. V mesiaci september 2019 vymeškal spolu 85 neospravedlnených vyučovacích hodín. Následne bol zo strany úradu podaný podnet na začatie priestupkového konania vo veci neplnenia si povinnej školskej dochádzky maloletým. Dňa 6.11.2019 škola, ktorú maloletý navštevuje opäť písomne informovala o zanedbávaní povinnej školskej dochádzky - za mesiac október 2019 maloletý vymeškal spolu 70 neospravedlnených vyučovacích hodín. Z poslednej správy zo školy vyplýva, že maloletý bol v škole v aktuálnom školskom roku len 5x. Na základe toho škola nemôže ani hodnotiť jeho správanie. Z dôvodu, že maloletý v aktuálnom školskom roku vymeškal spolu 150 neospravedlnených vyučovacích hodín, bol podaný na ORPZ Partizánske podnet na trestné stíhanie za ohrozovanie mravnej výchovy mládeže.

(6) Dňa 20.11.2019 úrad na základe dožiadania dostal od Obvodného oddelenia policajného zboru Partizánske súhrn všetkých protispoločenských konaní, ktorých sa maloletý Y. dopustil a vo veci ktorých je t.č. vedené trestné alebo priestupkové stíhanie. Nakoľko výchovné problémy prejavujúce sa opakovaným páchaním priestupkov a trestnej činnosti maloletým aj naďalej pretrvávajú a správanie menovaného sa javí ako rizikové a nestabilné, doposiaľ uložené výchovné opatrenie - dohľad, ktoré bolo uložené Okresným súdom Partizánske nad výchovou maloletého, bolo vyhodnotené ako neúčelné. V rodine zlyháva pozitívny výchovný vzor, úplne absentuje prirodzená autorita rodiča, čo poskytuje priestor maloletému pre manipuláciu a neplnenie si základných povinností. Narušený rodinný systém následne zlyháva, čo znemožňuje dôslednú kontrolu maloletého.

(7) Na základe hore uvedených informácií bolo navrhnuté nad výchovou mal. Y. W. výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 písm. a) Zákona č. 36/2005 Z. z. - zabezpečenie odbornej diagnostiky a to pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku najdlhšie na 6 mesiacov, ktoré sa bude realizovať v Centre pre deti a rodiny Orchidea, Škultétyho 956/18, 956 18 Bošany.

(8) Súd neodkladným opatrením č.k. 2P/91/2019-10 z 25.11.2019, vykonateľným dňa 25.11.2019 nariadil dočasne odňať maloletého Y. z osobnej starostlivosti matky a nariadil jej za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately odovzdať ho do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Orchidea, So sídlom Bošany, Škultétyho 246/9 do rozhodnutia vo veci samej o výchovnom opatrení. Pretože matka uvedenú povinnosť nespĺnila dobrovoľne v spolupráci s ÚPSVaR Partizánske, na podnet ÚPSVaR Partizánske sa vedie na Okresnom súde Partizánske pod sp. zn. 6Em/1/2019 konanie o výkon rozhodnutia vo veci maloletého.

(9) Súd vo veci nariadil pojednávanie, ktoré vykonal sčasti v neprítomnosti rodičov maloletého podľa § 180 CSP, pretože títo počas súdneho pojednávania svojvoľne opustili pojednávaciu miestnosť a len matka sa naspäť dostavila po vykonaní dokazovania. Pred začatím pojednávania boli dôsledne poučení o zmysle výchovných opatrení a povinnostiach dieťaťa a rodičov v zmysle zákona o rodine. Uviedli, že dieťa nechcú odovzdať, lebo majú obavy o jeho bezpečnosť, chcú aby sa dieťa liečilo, neskôr prisľúbili, že umožnia kontakt na dieťa začiatkom januára 2020, lebo chcú s dieťaťom stráviť sviatky.

(10) Otec na začiatku pojednávania, matka v záverečnom vyjadrení k návrhu, kolízny opatrovník, rovnako prokurátor súhlasili s uložením navrhovaného výchovného opatrenia.

(11) Výsluch rodičov súd nevykonal, pretože títo opustili po vyjadrení k návrhu pojednávaciu miestnosť.

(12) Podľa lekárskej správy MUDr. Ľubomíry Kmeťovej, pedopsychiatra so sídlom v Topolčanoch z 03.12.2019, maloletý je liečený v pedopsychiatrickej ambulancii od r. 2018. Vyšetrením bola u maloletého zistená mentálna retardácia ľahšieho stupňa, osobnosť menej diferencovaná, so známami ťažšej adaptability. Poruchy adaptability a sociability. Doporučené pravidelné kontroly a užívanie liekov.

(13) Podľa vyjadrenia kolízneho opatrovníka vzhľadom k tomu, že v spolupráci s rodičmi sa nepodarilo realizovať výkon súdneho rozhodnutia vo veci neodkladného opatrenia, dieťa je na neznámom mieste, podľa matky niekde v Brne, pričom rodičia nespolupracujú a odmietajú dieťa vydať, bol podaný návrh na výkon súdneho rozhodnutia na OS Partizánske, zároveň vzhľadom k tomu, že maloletý z toho dôvodu do školy nechodí a má neospravedlnené absencie, bolo podané trestné oznámenie z titulu marenia výkonu úradného rozhodnutia ako aj ohrozovania mravnej výchovy mládeže. Aktuálne má dieťa miesto zabezpečené v predmetnom zariadení.

(14) Podľa § 37 ods. 1 Zákona o rodine nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

(15) Podľa § 37 ods. 3 Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov, b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov, c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovú a inak závislých.

(16) Podľa § 37 ods. 4 Zákona o rodine na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia alebo na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa počas výkonu výchovného opatrenia podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3 súd môže rodičom dieťaťa, osobám, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcim osvojiteľom, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľom alebo poručníkovi, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, uložiť a) povinnosť spolupracovať so zariadením podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3, s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom, b) inú povinnosť.

(17) Na základe vykonaného dokazovania bolo preukázané, že uloženie predmetného výchovného opatrenia je v záujme maloletého a rovnako uloženie povinností rodičom ako vo výroku uznesenia podľa citovaných ustanovení Zákona o rodine. Miernejšie výchovné opatrenie spočívajúce v dohľade nemalo žiaden účinok, na viac v roku 2019 už bolo maloleté dieťa podozrivé z konania majúceho znaky priestupkov proti majetku či majetkovej trestnej činnosti. Je tak zrejmé, že dieťa nedbá na povinnosti, ktoré mu vyplývajú jednak zo zákona o rodine, pričom ako vyplýva zo správy OOPZ Partizánske zo dňa 20.11.2019 bolo v postavení podozrivého zo spáchania trestnej činnosti proti majetku či priestupkov proti majetku, keď pred trestnoprávnym či správny postihom ho chráni len to, že pre nedostatok veku nie je trestnoprávne či priestupkovo zodpovedné. Rodičia, najmä matka, do ktorej starostlivosti je dieťa zverené zlyháva vo výchove dieťaťa, ktoré nerešpektuje povinnosti vo vzťahu k rodine (čím sa má na myslí aj rešpekt k rodičom) a k spoločnosti (dodržiavanie spoločenských noriem - školské povinnosti, vedenie riadneho života). Rodičia sa na úvod pojednávania snažili dieťa ospravedľovať tým, že na dieťa nevhodne vplývajú starší kamaráti, ktorí ho zaplietajú či na neho zhadzujú zodpovednosť za ich protiprávne správanie. Bola to však badateľná snaha rodičov za každú cenu prenášať zodpovednosť dieťaťa či svoju na iné osoby. Z lekárskej správy vyplýva, že na správanie dieťaťa môže mať vplyv aj jeho zdravotný stav, no len v tom zmysle, že kladie väčšie nároky na rodičov, pokiaľ ide o jeho výchovu, dieťa môže byť ťažšie zvládnuteľné, ale aj ľahko ovplyvniteľné, pokiaľ nad ním nie je riadny dohľad. Najvýraznejšie je to v otázke zanedbávania školskej dochádzky dieťaťa, kde zlyháva akýkoľvek argument rodičov, a najmä aktuálne nerešpektovanie vykonateľného rozhodnutia súdu o neodkladnom opatrení, kde obavy rodičov postrádajú racionalitu. Citová pripútanosť matky na dieťa sa tu prejavuje škodlivo, viac ako presadzovanie vlastného záujmu matky, nie ako schopnosť uprednostniť záujem dieťaťa aj za cenu dočasného obmedzenia kontaktu s ním, keďže matka a otec odmietajú akúkoľvek snahu o vysvetlenie dôvodov, ktoré štátne orgány vedú k súčasnému konaniu a rozhodnutiu, a volia spôsob, ktorý v konečnom dôsledku aj tak dieťa od matky vzdaluje viac, akoby bolo počas pobytu v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku. Súčasný stav výchovy a starostlivosti v prirodzenom rodinnom prostredí u matky je tak podľa názoru súdu rizikový a ohrozujúci pre riadny vývin maloletého. Nie však z hľadiska, že by o dieťa nebolo postarané po materiálnej stránke, alebo by nebolo pod

dohľadom rodiča, ktorý má k dieťaťu silný citový vzťah, ale po stránke riadnej výchovy, pričom to akým spôsobom je potrebné s dieťaťom pracovať je potrebné zistiť diagnostickým pobytom. Je potrebná odborná diagnostika dieťaťa v podmienkach určeného zariadenia po dobu uvedenú v rozhodnutí.

(18) Umiestnenie dieťaťa v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku neznamená, že rodičia nesmú byť v kontakte s dieťaťom, nie je trestom pre rodičov ani pre dieťa ako si to rodičia mylne predstavujú, práve naopak, spolupráca rodičov sa vyžaduje a výsledkom by malo byť to, že bude do budúcnosti dieťa riadne vychovávané, čo je na prospech dieťaťa rodičov a napokon aj spoločnosti.

Poučenie:

Proti uzneseniu vo veci samej možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Partizánske, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní peňažnú povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa ustanovení § 38 a nasl. zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučného poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nesplní povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na výkon rozhodnutia podľa ustanovení § 370 a nasl. CMP.